

MAG HET EENS AAN DE OVERKANT ZIJN

Jeannine Laplasse

Op 4 februari 11. greep onze Nieuwjaarsreceptie plaats in een door de Duitsers gebouwde bunker tijdens WO II. Dit op de plaats waar vroeger de scheepswerf Seghers was gevestigd. Daar heeft nu de Maritieme Site Oostende een onderkomen gekregen.

Een wat ongewone plaats, maar kom veel van onze "lange nelletjes" wisten van het bestaan van deze bunker niet af. Een gezellige Oostendse babbel over zijn leven in de visserij werd ons gebracht door Henri Laplasse, een ex-schipper die zijn brood verdiende op IJsland. (O.236)

Om onze herinneringen aan deze unieke locatie levendig te houden hier enkele foto's met de pianobar, de tentoonstellingsruimten over "Belgische vissers in Engeland WO II" en enkele affiches uit deze periode die er te bezichtigen waren.

ROND "DE VERGETEN BUNKER"

Piet Daman

De bunker waar we onlangs onze Nieuwjaarsreceptie hielden, ligt ingesloten tussen de werkplaatsen van de werf M.S.O. (Maritieme Site Oostende) en de vroegere gebouwen I.D.P. ("de Pêcheriewerf").

De zijde langs de Buskruitstraat lijkt op een gewone betonnen muur met een onooglijk houten deurtje. Hij ligt zó goed verdoken, dat er vóór 1998 blijkbaar nooit over gesproken of geschreven werd. (Ill.1)

De Werkgroep Moderne Fortificatie (WMF) van de Simon Stevinstichting, die ijverde voor de klassering van de bunkersites op de Oosteroever (1997) vermeldde de bunker (voor het eerst?) op een overzichtsschets (Ill. 2), doch zonder informatie terzake.

"Noch in het standaardwerk over de bunkerbouw van de Atlantikwall aan onze kust, noch in studies die zich steunen op verslagen van het verzet of inventarisatie door de Belgische Genie in 1945-46 en andere bron-

nen, is deze bunker vermeld."

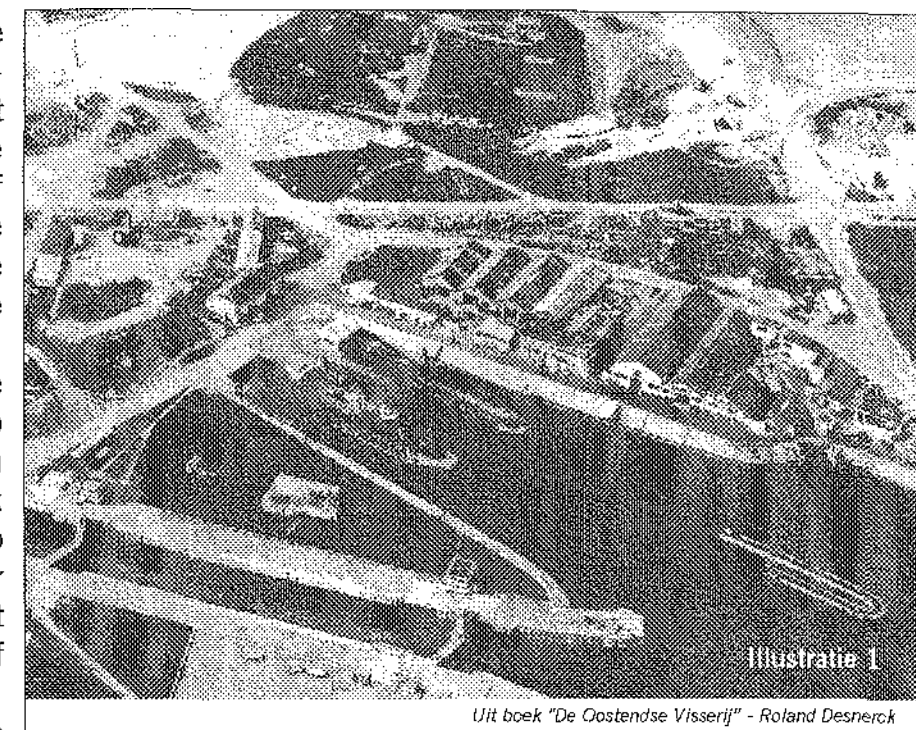
De bunker was van ondergeschikt belang, geen geschut, noch commando of munitie. Daarom geen vermelding of ... gewoon vergeten?

Het is een SK=Sonderkonstruktion t.t.z. afwijkende constructie m.b.t. gestandaardiseerde bunkerbouw (Regelbau series 1 tot 7). De bunker werd gebouwd in 1943. Een bomvrije constructie in gewapend beton met plafond en wanden van ± 1,5 à 2 m, blijk-

baar aanleunend bij het standaardbunkerprogramma van de Atlantikwall 1943-44.

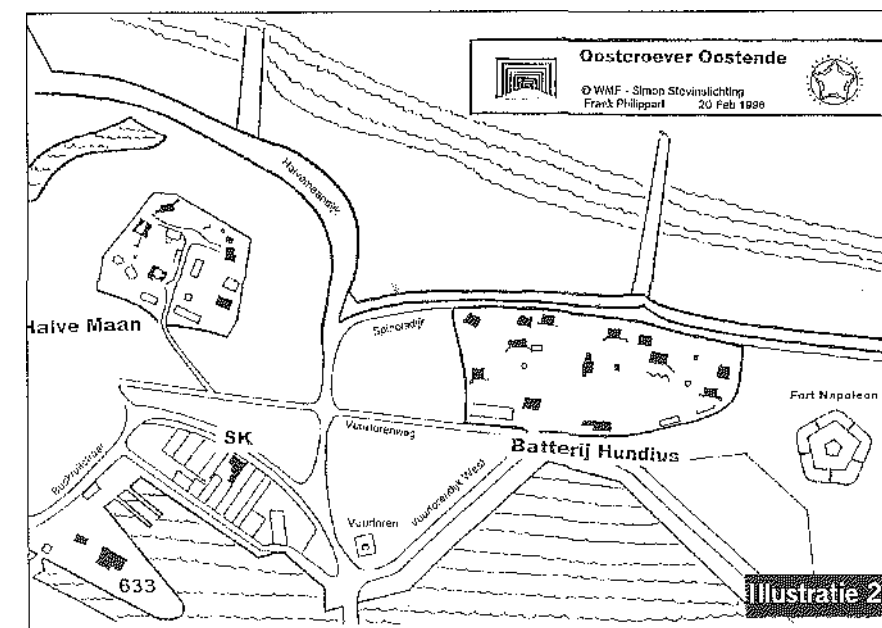
Hij heeft gediend als personeelsonderkomen, "schuilbunker" vnl. voor hen die werkten op de Segherswerf en de Slipway. Misschien ook voor het stouwen van dure apparatuur.

Diende wellicht ook als schuiloord voor bemanning van de Batterie Hundius (begin 1943 op de site Halve Maan met open geschutsstellingen) vooral-

Illustratie 1

Uit boek "De Oostendse Visserij" - Roland Desnerck

Illustratie 2

eer deze op de aktuele plaats opgebouwd werd (v.a. juli '43). Het is een grote bunker in L-vorm met 2 ingangen (niet originele deuren). Intern zijn er 8 (6+2) onderverdelingen, (aktueel) zonder tussendeuren. De bunker is in perfecte staat, werd opgekuist en ingericht door het M.S.O.-personeel.

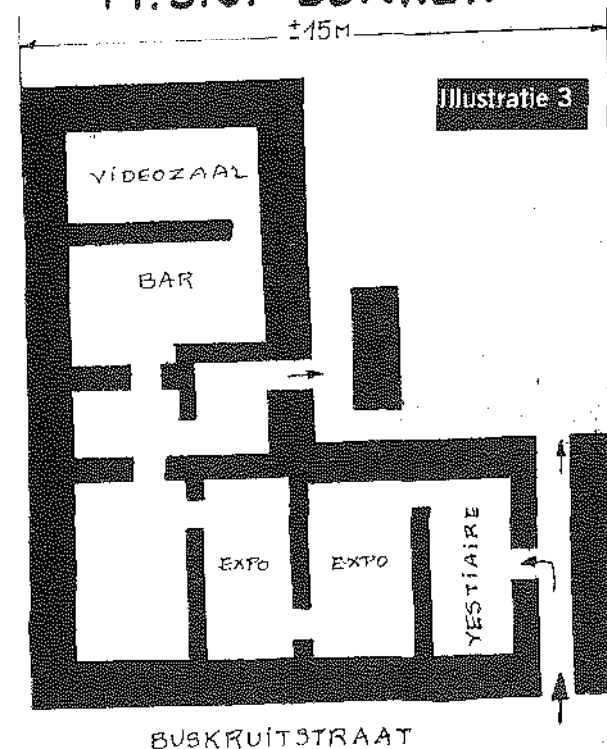
Tijdens de Visserijfeesten wordt hij opengesteld. Er is een permanente tentoonstelling van foto's over de Belgische vissersbevolking in Groot-Brittannië in WOII.

Hieronder een schets, na een vluchtige waarneming ter plaatse (jan. 2005) en schatting van de afmetingen. (Ill. 3)

• M.S.O.

De Maritieme Site Oostende (MSO), opgestart 2e helft jaren negentig, door v.z.w. Sociale Economie Oostende + VDAB om opleidings- en tewerkstellingskansen te creëren voor werkzoekenden, is vooral gekend

M.S.O. - BUNKER

door de renovatie van de Oud-IJslander "Amandine", de garnaalboot "Crangon" en de bouw van een houten Oostendse tweemast-sloop. Een tweede, iets grotere, staat aktueel op stapel op de ex-Segherswerf.

• Scheepswerf Seghers

Amedée Seghers (°1882 Antwerpen) vestigt zich te Oostende, oude Vuurtorenwijk in

1919. Hij zal samenwerken met Beliard scheepswerf en in 1923 de eerste stalen vissersboot bouwen.

In 1934 eigen werf aan het nieuwe visserijdok, vnl. bouw van vissersschepen. Bloei tot WOII. Werkt ("verplicht") voor de Duitsers. (Bijnaam "Tommy-werf" omdat men er regelmatig de Engelse radio BBC beluisterde. De aanwezige Duitse militairen luisterden soms mee!) Er werkten tot 100 werklieden vnl. voor onderhoud mijnenvegers. In sept. 1944 werd de werf vernietigd.

Na een moeizame wederopbouw en het uitblijven van grote bestellingen, bouwde Seghers voor eigen rekening vissersvaartuigen. De Rederij Seghers zou tot 10 schepen tellen. Tot 1976 wordt, reeds onder de 3e generatie scheepsbouwers, constant verder gewerkt o.m. kotters en diepzeeslepers. Na een slechte periode, weer nieuwbouw met SCAP, o.m. in 1988 de 0154 WILMAR.

De n.v. Seghers gaat in vereffening in 1992 en wordt maart '93 overgenomen door APS (Antwerpen Ponjaert Ship Yard). Sociaal conflict met langste staking in België (08/10/1993 tot 06/07/1994) leidde tot falen in 1994 en sluiting.

• Scheepswerf IDP

De coöperatieve vennootschap "Industrielle des Pêcheries" werd gesticht door John Bauwens in 1922. Er werd onderschreven door 9 rederijen o.m. Pêcheries à Vapeur (PV) en Jules Baels (1ste Sociale Zetel op de Brandariskaai).

Er komt een nieuwe werf aan de Slipwaykaai jaren '30 bij de uitbouw vande nieuwe Vissershaven. Tijdens de oorlog werd voortgewerkt op laag niveau in de Franciscusstraat.

Na WOII moest alles terug heropgebouwd worden. Hoofdactiviteit: onderhoud van de vissersvloot, in het bijzonder de "IJslanders". In 1972 nieuwe vestiging aan de Nieuwe Werfkaai. Volgen uitbreiding van activiteiten, overname kleine werven, bouw van de scheepsbouwhall en scheepslift, nieuwe installaties aan de Vismijnlaan.

Bouwde laatste stalen visserschip te Oostende (Z186 SHANNON) in 1991. In 1992 wordt de oude vestiging aan de Slipwaykaai verkocht.

• Slipway

De droogzettingsinstallatie aan het Visserijdok is van Amerikaanse oorsprong (19eE) en werd in Oostende gebouwd in 1931.

Na beschadiging in WOII terug heropgebouwd. Beide sleden (500 T en 1000 T) werden vernieuwd in 1971-1972. Kettingen en roltreinen dienden vernieuwd wegens slijtage.

In '60-'80 jaren waren er jaarlijks 400 à 500 droogzettingen, vnl. vissersvaartuigen. Dit is nu veel, ... veel minder, zoals de vloot. Nog 100 per jaar?

• Een historische site

Een (bijna) geklasseerde installatie (industriële erfgoed).

Een oude werf, vernieuwt of bouwt zelf Maritiem Erfgoed.

Een "vergeten" bunker... mét memoires.

Dit alles onder het waakzaam oog van (beschermde) "Lange Nelle" !

GRAFISCH BEDRIJF LAMMAING

Wij geven vorm aan uw identiteit!

Torhoutsesteenweg 354-356
8400 Oostende
tel. 059 70 71 23 | fax 059 80 45 79
e-mail: print@lammaing.com

ING

Kantoordirecteur R. Rega

Kantoor Middelkerke

P. De Smet de Naeyerstraat, 34C
8430 Middelkerke
Tel. Dir.: 059/31.95.40
Fax: 059/31.95.48

Kantoor Westende

Meeuwenlaan, 24B
8434 Middelkerke
Tel.: 059/31.95.60
Fax: 059/31.95.68